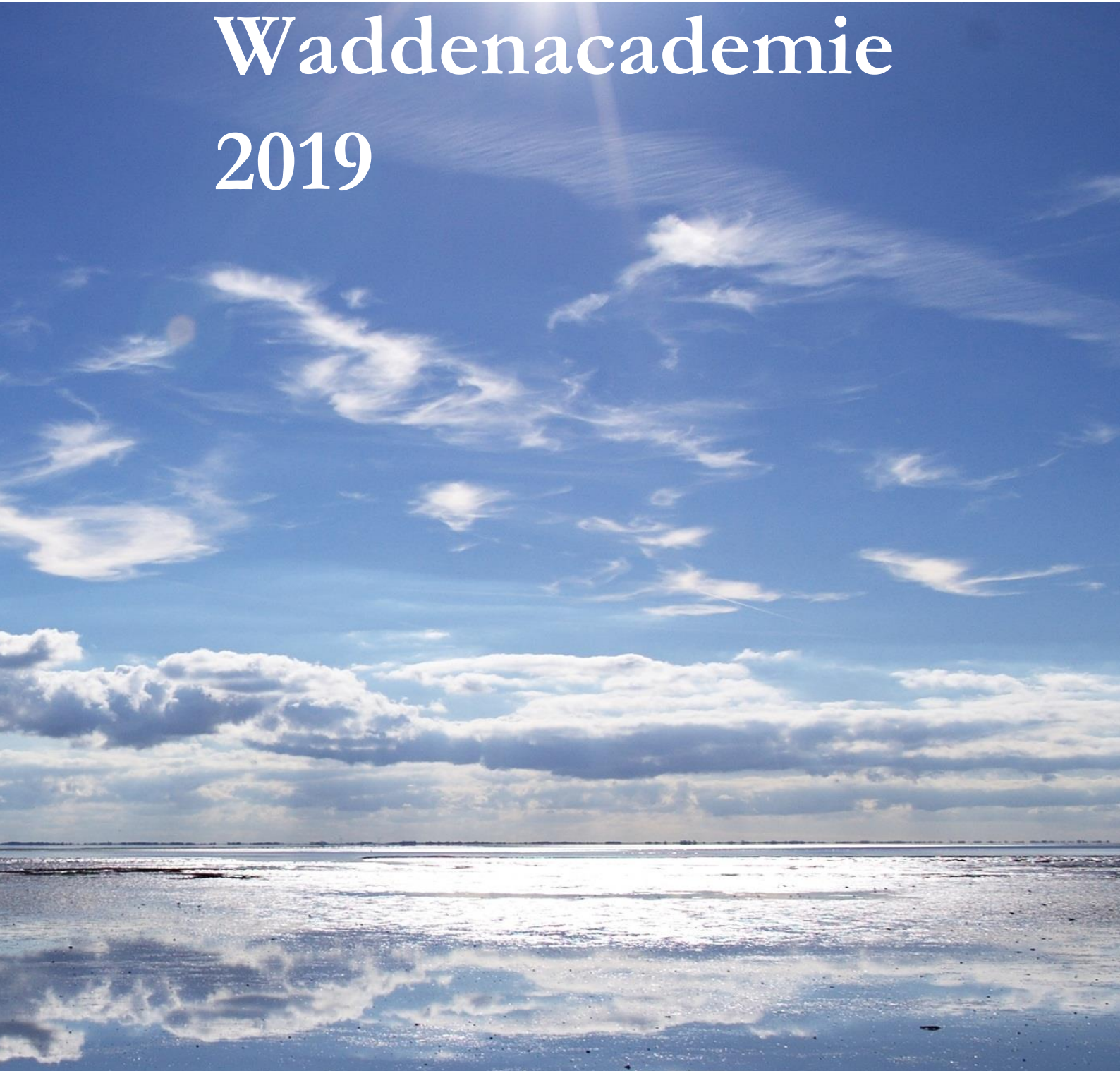

Werkprogramma Waddenacademie 2019

November 2018

Inhoud

1. Inleiding
2. Activiteiten in 2019

Foto omslag: Robert-Jan Geerts

1. Inleiding

De Waddenacademie is 30 juli 2008 opgericht om de kennis rond het waddengebied duurzaam te ontwikkelen en te onderhouden. Dit in het verlengde van hoofddoelstelling 4 van het Waddenfonds, het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

MISSIE

De Waddenacademie verbindt kennis over het Waddengebied en maakt deze toegankelijk en toepasbaar. Kennisgebieden zijn geowetenschap, ecologie, cultuurhistorie, economie, klimaat en water. De Waddenacademie draagt zo bij aan de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied, waar de waarden van de natuur en het landschap aan de basis staan van identiteit, welvaart en welzijn van bewoners, ondernemers en bezoekers.

Kerntaken

Als netwerkorganisatie verbinden wij partijen in het Waddengebied via de drie kerntaken die in het in december 2005 uitgebrachte Uitvoeringsplan Waddenacademie werden vastgesteld en die we bij de instelling van de Waddenacademie in 2008 hebben meegekregen:

- **Agenderen (vragen articuleren):** het in samenspraak met beleid, beheer en belanghebbenden op de bestuurlijke en wetenschappelijke agenda zetten van onderzoeksvragen die voor een economisch en ecologisch verantwoorde toekomst van het Waddengebied relevant zijn;
- **Programmeren (vragen (laten) beantwoorden):** het stimuleren van een goede samenhang tussen regionaal, nationaal en internationaal wetenschappelijk en maatschappelijk gericht waddenonderzoek;
- **Informeren (kennis uitdragen):** het op een toegankelijke en verantwoorde wijze naar buiten brengen van de resultaten van waddenonderzoek.

In 2016 heeft de Waddenacademie van het Waddenfonds een vierde kerntaak erbij gekregen:

- **Monitoren:** het in kaart brengen, bewaken van de wetenschappelijke kwaliteit en duiden van langjarige ontwikkelingen in het Waddengebied in het ecologisch, economisch en sociaal-cultureel domein op basis van kennisbehoeften vanuit beheer, beleid en wetenschap.

Organisatie

Sinds 1 juli 2014 is de Waddenacademie een onafhankelijke stichting. Het Waddenfonds draagt zorg voor de basisfinanciering.

De Waddenacademie is voor alles een netwerkorganisatie, met vijf parttime portefeuillehouders die worden ondersteund door een klein bureau (in totaal 2,5 fte) dat is gevestigd in het Huis voor de Wadden in Leeuwarden. Elke portefeuillehouder heeft standaard een aanstelling voor 0,2 fte bij de Waddenacademie. Daarnaast hebben de voorzitter en vicevoorzitter ten behoeve van hun bestuurlijke verantwoordelijkheden en het managen van de organisatie respectievelijk 0,2 fte en 0,1 fte uitbreiding van de standaard formatie van één dag. Deze standaard 1 dag per week wordt ingevuld met het voorbereiden en deelnemen aan de reguliere vergaderingen, intern en extern overleg, het bijhouden van de wetenschappelijke ontwikkelingen op het vakgebied van de portefeuille die relevant zijn voor het Waddengebied door het lezen van relevante publicaties, het onderhouden van relevante netwerken, het deelnemen, het leveren van bijdragen aan relevante symposia, workshops, expertmeetings, klankbordgroepen, het geven van adviezen, het schrijven reviews en editen van

artikelen en notities, onderzoeksvoorstellen ter versterking van het kennisnetwerk op dit gebied. Deze algemene taken zijn niet toe te rekenen aan andere specifieke begrotingsposten en vallen in de begroting onder de post Personele Kosten Portefeuillehouders en dat geldt ook voor de post Personele Kosten Bureau medewerkers.

De standaard aanstelling van een portefeuillehouder kan op tijdelijke basis worden uitgebreid voor specifieke extra taken. In die gevallen worden deze extra personele kosten in de verantwoording toegerekend aan specifieke projecten en bijbehorende begrotingsposten. In sommige projecten kunnen dus op ad hoc basis ook personeelskosten van portefeuillehouders bovenop de 'standaard' formatie van 1,3 fte worden toegerekend tot een maximum van 2,0 fte, want met de Raad van Toezicht is afgesproken dat elke portefeuillehouder voor maximaal 0,4 fte in dienst van de Waddenacademie mag zijn. Uit de urenstaten die bij de verantwoording worden ingeleverd, blijkt dat in de praktijk de portefeuillehouders ca. 0,1 fte extra onbetaald werken voor specifieke projecten, maar deze onbetaalde uren worden niet als kosten aan projecten toegerekend. De planning en uitvoering van de taken van de portefeuillehouders worden elk jaar in functioneringsgesprekken besproken met de Raad van Toezicht.

De Waddenacademie legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT) en wordt wetenschappelijk geadviseerd door de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR). De RvT en de WAR vergaderen in principe twee keer per jaar met de portefeuillehouders, maar in bijzondere omstandigheden kan hiervan worden afgeweken.

Om de betrokkenheid van jonge wetenschappers bij het onderzoek in het Waddengebied te stimuleren, en zo een nieuwe generatie van waddenonderzoekers te bevorderen, heeft de Waddenacademie in 2016 Young Wadden Academy (YWA) opgericht.

Het bureau, gevestigd in het Huis voor de Wadden, ondersteunt de portefeuillehouders, Raad van Toezicht, Wetenschappelijk Adviesraad en Young Wadden Academy bij hun activiteiten.

De samenstelling van deze organen is opgenomen in bijlage 1.

Het Waddenfonds heeft de Waddenacademie verzocht om meer expliciet aan te geven wat de door het Waddenfonds gefinancierde projecten bijdragen aan het realiseren van hoofddoelstelling 4 van het Waddenfonds, het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied. Om hier inhoud aan te geven zal de (plaatsvervangend) directeur van het Waddenfonds standaard een gedeelte van elke reguliere directievergadering van de Waddenacademie bijwonen, zodat overleg gepleegd kan worden over lopende en komende projecten van het Waddenfonds en de wijze waarop het Waddenfonds de Waddenacademie hierbij betreft.

Met ingang van 2019 zal er tenminste twee maal per jaar overleg zijn van de Waddenacademie met de Kwaliteitscommissie van het Waddenfonds om de werkzaamheden onderling af te stemmen en elkaar te versterken waar het gaat om de kwaliteitsbewaking van de door het Waddenfonds gefinancierde projecten en de monitoring en evaluatie van de projecten aan de doelstellingen van het Waddenfonds.

De Waddenacademie is in 2018 geëvalueerd over de periode 1 juli 2013 – 30 juni 2018 door een door de KNAW ingestelde evaluatiecommissie, bestaande uit Sybilla Dekker (Minister van Staat, voorzitter) en de leden prof.dr. Kees Bastmeijer (hoogleraar Natuurbescherming en Waterrecht Universiteit Tilburg) en prof.dr. Jan Mees (directeur Vlaams Instituut der Zee). Dr. Linda van den Berg fungeerde als onafhankelijk secretaris. De resultaten worden op 19 november 2018 gepresenteerd. Met de implementatie van de aanbevelingen zal uiteraard al in het werkprogramma 2019 een begin worden gemaakt.

2. Activiteiten in 2019

In dit werkprogramma staan de activiteiten waarvan nu bekend is dat de Waddenacademie die in 2019 wil uitvoeren. Daarnaast kunnen we gevraagd en ongevraagd activiteiten uitvoeren die in het verlengde liggen van onze missie en kerntaken als de actualiteit daarom vraagt. Al de genoemde activiteiten dragen bij aan het versterken van hoofddoelstelling 4 van het Waddenfonds.

- **Kerntaak 1. Agenderen (vragen articuleren):** het in samenspraak met beleid, beheer en belanghebbenden op de bestuurlijke en wetenschappelijke agenda zetten van onderzoeksvragen die voor een economisch en ecologisch verantwoorde toekomst van het Waddengebied relevant zijn;
- a. *Regionaal niveau: bijdragen aan de kennisagenda en de kennisvererving van het Investeringskader Waddengebied (IKW)*

De Waddenacademie is in 2018 nauw betrokken geweest bij het door Royal Haskoning/DHV begeleide proces voor het opstellen van een set van output en outcome indicatoren voor de evaluatie van door het Waddenfonds gefinancierde projecten, inclusief het IKW. De Waddenacademie vervult bij de verdere uitvoering van het IKW de coördinerende rol bij het identificeren en prioriteren van de belangrijke kennisvragen en hoe die kunnen worden beantwoord door de door het Waddenfonds te financieren projecten. Daarbij zal de Waddenacademie ook gebruik maken van de in 2018 in opdracht en samenwerking met de Waddenacademie door Dialogic uitgevoerde inventarisatie van de Kennishuishouding van het Waddengebied, waarvan de resultaten in het najaar van 2018 zullen worden gepubliceerd.
- b. *Nationaal niveau: Het bijdragen aan de kennisagenda bij de gebiedsagenda Wadden 2050*

Begin 2018 is onder leiding van het Ministerie van I&M gestart met het opstellen van de Gebiedsagenda Wadden, wat moet resulteren in een bondig gemeenschappelijk kader waarin het gezamenlijk eindbeeld van het Waddengebied in 2050 wordt geschetst. De Gebiedsagenda moet richtinggevend zijn voor de betrokken partijen voor de doorwerking in hun beleid en uitvoering van projecten. Naast beleidsvoornemens en maatregelen voor de korte en lange termijn bevat de gebiedsagenda ook een kennisagenda. De Waddenacademie is in het najaar van 2018 door het Ministerie van I&M gevraagd om aan deze kennisagenda bij te dragen en zal hier in 2019 met een uitgewerkt voorstel voor komen.
- c. *Trilateraal niveau: Het implementeren van de trilaterale kennisagenda*

De multidisciplinaire Trilaterale Kennisagenda is opgenomen in de Verklaring van de Trilaterale Regeringsconferentie die in mei 2018 in Leeuwarden is aangenomen. Tevens is in die verklaring het voorstel opgenomen om een trilateraal Program Committee van wetenschappers en beleidsmakers te installeren dat de uitvoering van de in de Trilaterale Kennisagenda opgenomen onderzoeksvorstellen daadwerkelijk zal moeten realiseren. De Waddenacademie was nauw betrokken bij de totstandkoming van deze kennisagenda. De Waddenacademie zet in 2019 alles in het werk om een wezenlijke bijdrage te leveren aan de implementatie van de Trilaterale Kennisagenda, ook zodanig dat die maximaal zal bijdragen aan de kennisbehoefte in het Nederlandse Waddengebied en daarmee aan hoofddoelstelling 4 van het Waddenfonds.

d. *Het inventariseren van kennisvragen bij (Interreg) projecten*

De Waddenacademie is inmiddels betrokken bij twee Interregprojecten, (SalFar, dat zich richt op zilte teelten en Prowad dat zich richt op het versterken van de rol van bedrijven in het MKB voor het bevorderen van duurzame toeristische ontwikkelingen). Ten behoeve van beide projecten inventariseert de Waddenacademie de kennisvragen en bewaakt de wetenschappelijke kwaliteit van onderzoek en monitoring die voor deze beide projecten van belang zijn. Ook bij andere Interregprojecten waar de Waddenacademie in 2019 bij betrokken zal worden ligt het voor de hand dat de Waddenacademie deze taak op zich neemt. Daarnaast zal de Waddenacademie ook bij potentiële Waddenfondsaanvragen de kennisvragen inventariseren.

- **Kerntaak 2 Programmeren (vragen (laten) beantwoorden): het stimuleren van een goede samenhang tussen regionaal, nationaal en internationaal wetenschappelijk en maatschappelijk gericht waddenonderzoek;**

a. *Het (gevraagd en ongevraagd) uitvoeren van verkenningen en daarvan verslag doen in wetenschappelijke rapporten*

De Waddenacademie zal ook in 2019 wetenschappelijke verkenningen (laten) uitvoeren naar onderwerpen die van belang zijn voor de duurzame economische en ecologische ontwikkeling van het Waddengebied. De verkenningen worden gepubliceerd in de reeks position papers van de Waddenacademie. Verkenningen die voor 2019 op de agenda staan zijn:

- *De opties voor kustverdediging*

Aansluitend op de in september 2018 uitgebrachte Special Issue van het Netherlands Journal of Geosciences over zeespiegel-, bodemdaling- en sedimentatie scenario's in de Nederlandse Waddenzee wordt in samenwerking met Deltares, RUG en WUR een verkenning uitgevoerd naar de vraag wat de samenhang tussen zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in de Waddenzee betekent voor toekomstige duurzame kustbeschermingsprogramma's.

Naast het uitbrengen van een position paper zal in de tweede helft van 2019 ook een workshop over deze verkenning worden gehouden.

- *Streefbeelden: feiten of fictie?*

Maatregelen en daarbij behorende investeringen voortkomend uit beleidsdocumenten voor het Waddengebied zijn vaak gericht op het verwezenlijken van streefbeelden in de nabije en/of verre toekomst, de zogenaamde "stip op de horizon". Als deze beelden zijn gebaseerd op historische referenties, is het dan realistisch om aan te nemen dat dit verwezenlijken is onder huidige en toekomstige omstandigheden? In hoeverre zijn verschillende aspecten binnen een streefbeeld consistent? Zijn er grootschalige ontwikkelingen (b.v. in de zeespiegel, het toerisme en demografie) te identificeren die van invloed zijn op de haalbaarheid van een streefbeeld? Is het in bepaalde gevallen mogelijk om scenario's te ontwikkelen? Deze en mogelijk ook andere vragen zullen in de verkenning worden geadresseerd. De verkenning moet een bijdrage leveren aan een betere onderbouwing van beheer- en beleidsbeslissingen die ten aanzien van het Waddengebied worden genomen.

- *De waardebeoordeling van eilanden*

Tijdens het door de Waddenacademie georganiseerde ISISA congres in 2018 werd door VU wetenschapper Pieter van de Beukering een systematiek gepresenteerd waarmee de waarde van een eiland in economisch opzicht kan worden berekend. Deze systematiek zal op in ieder geval één, maar liefst op meerdere, in overleg met de bestuurders van de Waddeneilanden nader te

bepalen, Nederlands Waddeneilanden worden toegepast. Voor deze verkenning zal samenwerking met de VU worden gezocht. Met de verkenning wordt een bijdrage geleverd aan het versterken van de economische opties voor de Waddeneilanden.

- *Gentrificatie op de Waddeneilanden*

In samenwerking met NHL Stenden Hogeschool en de WUR zal onderzoek worden gedaan naar de gevolgen van gentrificatie (ook wel 'ver-Sylt'-ing genoemd) op de Waddeneilanden. Zijn de Nederlandse Waddeneilanden op de langere termijn nog betaalbaar voor 'de gemiddelde Nederlander' of worden de Waddeneilanden alleen nog bereikbaar voor een kleine, welvarende elite? Deze ook maatschappelijk relevante vraag zal in de position paper aan de orde komen.

- *De ontstaansgeschiedenis van de Westelijke Waddenzee*

In samenwerking met het Kenniscentrum Landschap van de RUG en Deltares zal, bij voorkeur in de vorm van een promotieplaats, onderzoek worden gedaan naar de landschaps- en bewoningsgeschiedenis van de Westelijke Waddenzee en de Kop van Noord-Holland. Dit onderzoek is ook relevant voor kustgenese, ook en met name die in de toekomst.

b. *Het organiseren van symposia en workshops*

De Waddenacademie organiseert twee keer per jaar openbare symposia met gemiddeld zo'n 150 deelnemers.

Eind mei organiseren we, samen met in ieder geval Programma naar een Rijke Waddenzee en de Waddenvereniging, een symposium over 50 jaar Lauwersmeer. Tijdens het symposium wordt onder meer een door de Waddenacademie geïnitieerd en gefinancierd onderzoek naar de cultuurhistorie van het Lauwersmeergebied door dr. Albert Buursma gepresenteerd.

Over de invulling van het tweede grote symposium is nog geen besluit genomen.

Een optie is om het te wijden aan vismigratie, met name aan de koppeling van de verschillende programma's rond het herstel van vismigratie in estuariene gebieden. Naast de Vismigratierivier, het "Ruim Baan voor Vissen 2" programma en de verschillende Swimway initiatieven is er ook belangstelling vanuit de werkgroep rond de Kier in het Haringvliet (waaronder RWS) en de Rijncommissie voor meer symbiose in het onderzoek en de monitoring van herstel van vismigratie in de Nederlandse delta gebieden ("Dutch Delta Design"). Het symposium kan daarmee de grondslag vormen voor een meer intensieve en langjarige samenwerking.

De Waddenacademie organiseert ook specifieke workshops, veelal in samenwerking met derden. Zo organiseren we in september 2019 in samenwerking met Van Hall Larenstein en het door ons geïnitieerde Interreg project Salfar een internationale conferentie in Leeuwarden (twee of drie dagen) met veldbezoek (twee dagen) over zilte teelten. De Waddenacademie is ook één van de organisatoren van de partnerbijeenkomst van ProWad over de rol van bedrijven in het MKB bij het bevorderen van duurzame toeristische ontwikkelingen die voorjaar 2019 in Friesland plaatsvindt.

De symposia en workshops die we samen met anderen in het Waddengebied organiseren, vallen vaak binnen meerdere kerntaken.

c. *Het adviseren aan het Waddenfonds en andere partijen en organisaties in het waddengebied*

Vanaf 2019 zal het Waddenfonds elke (majeure) projectaanvraag voorleggen aan de Waddenacademie met de vraag of, en zo ja in welke mate, de projectaanvraag bijdraagt of kan bijdragen aan de vierde doelstelling van het Waddenfonds. Ook zal worden beschouwd of de bijbehorende monitoring is geborgd en of de onderbouwing over de beoogde bijdrage aan de doelstellingen van het Waddenfonds overtuigend, consistent en goed onderbouwd is met gebruikmaking van de meest actuele (wetenschappelijke) kennis. De Waddenacademie zal hierover binnen bijvoorbeeld een maand nadat de aanvraag is ontvangen advies uitbrengen aan het Waddenfonds. Ook wordt de Waddenacademie om advies gevraagd over de potentiële bijdrage aan de 4^e doelstelling in de voorbereidingsfase van nieuwe projecten.

Daarnaast zal het Waddenfonds in 2019 alle voortgangsverslagen van lopen en voltooide (majeure) projecten voorleggen aan de Waddenacademie met het verzoek vast te stellen welke bijdrage is geleverd aan de vierde doelstelling van het Waddenfonds en eventueel de andere doelstellingen van het Waddenfonds. Dit kan ook in samenwerking met de Kwaliteitscommissie. Ook hierover zal de Waddenacademie binnen bijvoorbeeld een maand nadat de aanvraag is ontvangen advies uitbrengen aan het Waddenfonds. Bij het uitbrengen van advies kan de Waddenacademie indien noodzakelijk een beroep doen op onafhankelijke inhoudsdeskundigen.

Ook andere partijen en organisaties in het Waddengebied vragen de Waddenacademie veelvuldig om advies. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vismigratie, de effecten van mijnbouw en blue energy. Ook vragen die spelen rond programma's als De Nieuwe Afsluitdijk en Holwerd aan Zee komen bij de Waddenacademie langs. We streven er altijd naar om binnen een maand nadat een vraag om advies is ontvangen een inhoudelijke reactie te geven.

d. Het stimuleren van waddenonderzoek door jonge wetenschappers

De Waddenacademie zal zich in 2019, samen met Young Wadden Academy, inzetten om meer masterstudenten aan het Waddengebied te binden. We denken daarbij aan het definiëren van specifieke projecten voor (internationale) masterstudenten op terreinen als toerisme, kustverdediging en zilte teelten. Vanaf 2018 bieden we ook stageplaatsen aan studenten van hogescholen en universiteiten aan, en faciliteren we de deelname van masterstudenten aan de cursus Waddenlandschappen, die de Waddenacademie in samenwerking met het Kenniscentrum Landschap van de RUG organiseert. Dit beleid zal in 2019 worden voortgezet. In 2018 heeft de Waddenacademie in samenwerking met de Duitse onderzoeksinstituten AWI en ICBM en het Nederlandse NIOZ een Wadden Sea World Heritage Summer School georganiseerd voor 14 internationale Masterstudenten. De Summerschool richtte zich met name op de ecologische aspecten van de Waddenzee. Een dergelijke Summer School zullen we, mogelijk met een ietwat andere invalshoek, in 2019 weer organiseren. Op deze wijze dragen we niet alleen inhoudelijk bij aan de opleidingen, maar maken de studenten ook kennis met de rol van wetenschap in beheer en beleid van het (trilaterale) Waddengebied en dragen we bij aan de versterking van hoofddoelstelling 4 van het Waddenfonds.

- **Kerntaak 3 Informeren (kennis uitdragen): het op een toegankelijke en verantwoorde wijze naar buiten brengen van de resultaten van waddenonderzoek.**

Voor alle onderstaande activiteiten geldt dat ze een bijdrage leveren aan de versterking van de kennishuishouding van het Waddengebied door de verspreiding van kennis onder bestuurders, ambtenaren, andere stakeholders en bewoners, zodat die op de hoogte zijn van de beschikbare kennis voor een effectief en efficiënt beleid en beheer.

a. *Het verzorgen van publicaties en opinieartikelen*

Sinds 2011 verzorgt de Waddenacademie maandelijks een opinieartikel in het Friesch Dagblad. Een actueel onderwerp wordt dan vanuit wetenschapsperspectief nader belicht. We bepalen per maand het onderwerp en nodigen hiervoor een auteur uit. Deze publicatierreeks continueren we in 2019.

b. *Het ontsluiten van waddenkennis*

De Waddenacademie is medeverantwoordelijk voor de website waddenzee.nl. Ook in 2019 stellen we hiervoor (bescheiden) capaciteit beschikbaar, naast de capaciteit die het Rijk en de regionale overheden leveren.

De Waddenacademie is in 2016, samen met Tresoar, gestart met het ontwikkelen van een trilaterale waddenbibliotheek. Deze samenwerking zetten we in 2019 voort.

In november 2018 organiseerde het Kenniscentrum Landschap op uitnodiging van en in samenwerking met de Waddenacademie de driedaagse cursus *Het Waddengebied als cultuurlandschap* voor lokale en provinciale bestuurders, medewerkers van maatschappelijke organisaties, medewerkers van waterschappen, medewerkers van adviesbureaus, natuurbeheerders en masterstudenten. Voor 2019 overwegen we dat opnieuw te doen, mogelijk met een iets andere invalshoek.

c. *Het houden van en organiseren van presentaties en workshops*

De portefeuillehouders van de Waddenacademie geven, op verzoek van derden of op initiatief van de Waddenacademie, regelmatig lezingen en nemen deel aan expertsessies en workshops.. In 2019 gaan we hiermee verder, o.a. over kustverdediging en het Interreg programma Salfar.

d. *Het organiseren van HBO-podiumdagen*

Sinds 2015 organiseert de Waddenacademie HBO-Podiumdagen. Tijdens deze dag presenteert een hogeschool haar kennis m.b.t. het waddengebied aan een breed publiek. In 2019 organiseren we de Podiumdag samen met Hanzehogeschool Groningen.

e. *Recente wetenschappelijke literatuur voor een breed publiek toegankelijk maken*

Vanaf 2009 plaatsen de Waddenacademie en de Waddenvereniging op hun websites bijdragen waarin recente wetenschappelijke literatuur over het waddengebied op een voor iedereen begrijpelijke wijze wordt samengevat. Deze succesvolle formule zetten we in 2019 voort: elke twee weken verschijnt er een bijdrage.

f. *Het bevorderen van de interactie tussen kunst en wetenschap*

In 2019 continueren we de succesvolle samenwerking met Oerol. De Waddenacademie verzorgt tijdens dit evenement elke dag een wetenschappelijke lezing die aansluit bij een

theatervoorstelling. Verder is de Waddenacademie inhoudelijk en financieel medeverantwoordelijk voor een expeditie project.

Kerntaak 4 - Monitoren: het in kaart brengen, bewaken van de wetenschappelijke kwaliteit en duiden van langjarige ontwikkelingen in het Waddengebied in het ecologisch, economisch en sociaal-cultureel domein op basis van kennisbehoeften vanuit beheer, beleid en wetenschap.

- a. *Het monitoren van de ontwikkeling van de economische, ecologische en sociaal-culturele duurzaamheid in het Waddengebied en het organiseren van een jaarlijkse Waddendag*
Eind 2018 presenteerde de Waddenacademie de Waddenbarometer 2.0, waarmee de ontwikkeling van de economische, ecologische en sociaal-culturele duurzaamheid van het Waddengebied gemonitord kan worden. Deze Waddenbarometer, die vooral gericht is op het droge wad, is geïntegreerd in de Basismonitoring Wadden, die tot dan vooral gericht was op het natte wad. Jaarlijks verschijnt op basis van deze informatie de publicatie de 'De Staat van het Wad'. In 2019 zal de Waddenacademie zich inzetten voor de verdere integratie van de Waddenbarometer in de Basismonitoring Wadden en van de daarop gebaseerde duiding van de staat en ontwikkeling van het Wad. 'De Staat van het Wad' kan daarmee ook een richting gevend kader bieden voor de selectie van projecten die worden voorgedragen voor financiering uit het Waddenfonds.
Op verzoek van het Waddenfonds zal de Waddenacademie vanaf 2019 de jaarlijkse Waddendag organiseren, waarin 'De Staat van het Wad' officieel wordt gepresenteerd. Hierbij is er ruime aandacht voor relevante en illustratieve Waddenfondsprojecten in dat jaar
- b. *Het monitoren en evalueren van de door het Waddenfonds te financieren en gefinancierde projecten*
Vanaf 2019 vraagt het Waddenfonds de Waddenacademie om advies uit te brengen over de te verwachten effecten van projectaanvragen met een potentieel grote impact op het Waddengebied. Op dit moment hebben wij nog geen adviesverzoeken ontvangen, maar in onze ogen kan het Waddenfonds baat hebben bij een review van de MKBA die ophanden is met betrekking tot de verbreding van de sluisen in de Afsluitdijk, en bij een advies van de Waddenacademie over de wetenschappelijk onderbouwing en kennisbehoefte voor de marketingcampagne voor Waddenzee Werelderfgoed.
Ook zal de Waddenacademie het Waddenfonds adviseren over de evaluatie en monitoring van de wetenschappelijke onderbouwing van de beoogde effecten van bijvoorbeeld de Waddencentra op de Afsluitdijk en Lauwersoog en het Marconi project Delfzijl.
De Waddenacademie zal binnen een maand nadat een concrete aanvraag voor evaluatie en monitoring is ontvangen een advies uitbrengen aan het Waddenfonds.
- c. *Het verder ontwikkelen en invullen van een 'eenduidige set van indicatoren' voor activiteiten in het waddengebied*
Het Waddenfonds heeft een set kernindicatoren ontwikkeld op basis waarvan projectprestaties (output-indicatoren) en directe projecteffecten (outcome-indicatoren) in beeld kunnen worden gebracht. De set indicatoren is op projectniveau zowel gekoppeld aan de Waddenfondsdoelen als aan de IKW-majeure opgaven. Bovendien is er een relatie gelegd met indicatoren voor de gebiedsmonitor; hiervoor is het afgelopen jaar ook samengewerkt met de Waddenacademie (Waddenbarometer).
De Waddenacademie blijft zich inspannen voor de verdere ontwikkeling, invulling en continue toetsing van deze set van indicatoren voor verschillende initiatieven zowel op het gebiedsniveau, als op het niveau van de majeure opgaven en Waddenfondsdoelen. We bewaken daarbij de consistentie van deze set voor het Waddengebied als geheel en voor de verschillende monitoringdomeinen. Ook zien we toe op de wetenschappelijke kwaliteit en praktische bruikbaarheid van de reeds gearticuleerde en de nog te ontwikkelen indicatoren voor beleid en beheer. De Waddenacademie kan ook onafhankelijk (laten) reviewen of de vorig jaar in gang

gezette systematiek en werkwijze voor de projectmonitoring en evaluatie van het Waddenfonds geschikt is voor het door de Rekenkamers gewenste inzicht of projecten voldoen aan zowel de criteria van het Waddenfonds als bijdragen aan de realisering van de doelstellingen van het Waddenfonds.

Bijlage 1 Samenstelling organen binnen Waddenacademie

Raad van Toezicht

Drs. Ed Nijpels, voorzitter (voormalig CdK provincie Fryslân);
Drs. Greetje van den Bergh, vicevoorzitter (voormalig voorzitter UNESCO Nederland);
Jaap Bos (voormalig bankier);
Ir. Gert Nieuwboer (directeur SNP Natuurreizen);
Prof. dr. Jos Engelen (voormalig voorzitter NWO);
Prof. dr. Pavel Kabat (chief scientist en research director World Meteorological Organization);
drs. Hermineke van Bockxmeer (directeur Cultuur en Sport gemeente Rotterdam)

Wetenschappelijke Adviesraad

Prof.dr. Suzanne Hulscher (hoogleraar Waterbeheer UT, voorzitter);
Prof.dr. Hanno Brand (voormalig directeur-bestuurder Fryske Akademy);
Prof.dr. Henk Brinkhuis (directeur Koninklijk Instituut NIOZ);
Prof.dr. Cees Buisman (wetenschappelijk directeur Wetsus);
Prof.dr. Ellen van Donk (hoofd afdeling aquatische ecologie NIOO-KNAW);
Dr. Hein Haak (chief scientist PBL);
Prof.dr. Goffe Jensma (hoogleraar Friese RUG);
Drs. Willem Ligtvoet (programmamanager Water, Landbouw en Voedsel PBL);
Prof.dr. Jack Middelburg (hoogleraar Geochemie UU);
Dr. Martin Scholten (directeur Wageningen UR);
Prof. dr. ir. Zheng Wang (hoogleraar TUD, onderzoeker Deltares);
Prof. dr. Jouke de Vries (voorzitter College van Bestuur RUG).

Portefeuillehouders

Prof.dr. Jouke van Dijk, directeur, portefeuillehouder Economie (benoemingstermijn tot 1 januari 2021);
Prof.dr. Piet Hoekstra, portefeuillehouder Geowetenschap (benoeming tot 1 maart 2024);
Prof.dr.ir.Katja Philippart, portefeuillehouder Ecologie (benoemingstermijn tot 1 januari 2023);
Dr. Meindert Schroor, portefeuillehouder Cultuurhistorie (benoemingstermijn tot 1 januari 2023);
Prof.dr.ir. Pier Vellinga, portefeuillehouder Klimaat en Water (benoemingstermijn tot 1 januari 2020).

Young Waddenacademy

Dr. Eelke Folmer (NIOZ), Ecologie, voorzitter (benoemingstermijn tot 1 juli 2021);
Dr. Bas Borsje (UT), Civiele techniek (benoemingstermijn tot 1 juli 2021)
Dr. Stefan Hartman (Stenden Hogeschool), Planologie (benoemingstermijn tot 1 juli 2021);
Dr. Nora Mehnen (Universiteit Oldenburg), Culturele Geografie (benoemingstermijn tot 1 juli 2021);
Dr. Mans Schepers (RUG), Archeologie (benoemingstermijn tot 1 juli 2021).

Bureau

Drs. Klaas Deen, secretaris
Sjerp Joustra, secretaresse
Thea Smit, webredacteur

